

ความพึงพอใจ ต่อสภาพแวดล้อมในคณะเภสัชศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*

The satisfaction of pharmacy students toward the environment of the pharmacy faculty
Silpakorn university

ณัชชา มณีวงศ์ และคณะ**

บทคัดย่อ

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการเรียน เพราะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในคณะเภสัชศาสตร์ของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์คือ หนึ่งเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้บริการผู้เรียนและด้านสังคมกลุ่มเพื่อน สองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาโดยจำแนกตามเพศ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 286 ราย โดยการสุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้คือ ใช้ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในคณะเภสัชศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามเพศพบว่า ด้านอาคารสถานที่และด้านการให้บริการผู้เรียน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความพึงพอใจด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

Environment in education is a critical factor that influences learning and achievement are important factors that contribute to student learning. Bring enthusiasm, attempt and ardor of their responsibilities. The researcher was study about satisfactory environment for student in the Silpakorn University faculty of Pharmacy. The objectives of this study are: 1) to study the level of student satisfaction environment in the Silpakorn University faculty of Pharmacy, The building, student service and social friends

* เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้บริการผู้เรียนและด้านสังคมกลุ่มเพื่อน อันเป็นแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อไป

** นักวิชาการศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร Tel 034 255800 e-mail address nutchas@su.ac.th

groups 2) to compare the satisfaction of students by sex that has effect with environment in the Silpakorn University faculty of Pharmacy. The samples were studied 286 students in the Silpakorn University faculty of Pharmacy. Data analyzing in which gathered by stratified random sampling. The statistics are used percentage, standard deviation and t-test.

The results showed that 1) overall satisfactions of the building, student service and social friends groups were highly satisfied. 2) compared the differences in satisfaction environment in the Silpakorn University faculty of Pharmacy. Classification by sexes was found the building and student services had no statistically significant difference at .05 levels, while satisfactions in social friends groups were statistically difference at .05 levels.

บทนำ

มนุษย์เป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ สภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการส่งเสริมการศึกษา ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของการศึกษาว่า การศึกษาหมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ 2542 : 14) จากความหมายของการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา จะเห็นได้ว่าครูไม่ใช่ปัจจัยที่จะจัดให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาการได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ แต่ยังมีปัจจัยที่สำคัญยิ่งอีกปัจจัยหนึ่งคือสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (ขวลิต พุทธรักษา 2526 :118) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เฉลิม พรหมคุณภรณ์ (2539:31) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เหมาะสมย่อมส่งผลดีหรือมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2520 มหาวิทยาลัยศิลปากรเริ่มโครงการให้มีการศึกษาสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาเภสัชศาสตร์ขึ้น มหาวิทยาลัยศิลปากรได้เริ่มรับนักศึกษาเพื่อเข้าศึกษาสาขาเภสัชศาสตร์ในคณะเภสัชศาสตร์ เป็นรุ่นแรกตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 โดยมีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิตทางเภสัชศาสตร์ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ คุณธรรมและจริยธรรม ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล พัฒนางานวิจัย ให้บริการวิชาการสู่ชุมชนและสังคม สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรทั้งในและต่างประเทศ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มุ่งสู่ความเป็นองค์กรแห่งปัญญาทางเภสัชศาสตร์ระดับนำของประเทศ ภายใต้การบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาคนเพื่อเข้าสู่วิชาชีพ ในการพัฒนาประเทศ ภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติไว้ 4

ประการ คือ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การวิจัย 3) การให้บริการวิชาการแก่สังคม และ 4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมการดำเนินการตามภารกิจทั้ง 4 ประการนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เพราะสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ในวิชาการขั้นสูง ซึ่งคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรได้ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวมาโดยตลอด โดยมุ่งพัฒนาในทุกด้านเพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ในการพัฒนาในหลายด้าน ปัจจัยที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้เรียน คือ สภาพแวดล้อมทางการเรียน ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2554) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียน ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ 1) สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น อาคารสถานที่ โต๊ะ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ เป็นต้น ซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยแบ่งออกเป็นสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน 2) สภาพแวดล้อมทางด้านจิตภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกจิตใจ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน โดยแบ่งออกเป็น องค์ประกอบด้านนักเรียน เช่น การร่วมกิจกรรม การเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ การสมาคม ภายในกลุ่ม เป็นต้น องค์ประกอบด้านผู้สอน ได้แก่ บุคลิกภาพ ประสิทธิภาพและเทคนิคการสอนของผู้สอน 3) สภาพแวดล้อมทางด้านสังคม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ระหว่างนักเรียนกับครู

จากหลักการและแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักศึกษา และเป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ก่อให้เกิดความกระตือรือร้น ขวนขวาย และรับผิดชอบในหน้าที่ของตน สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาประกอบด้วยหลายด้าน ดังที่ อรรถณพ คุณพันธ์ (2521 : 4) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมสถานศึกษา หมายถึง การรับรู้ ความประทับใจของนักศึกษาที่มีต่อลักษณะต่าง ๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารบรรยากาศในการเรียนการสอน บริเวณอาคารสถานที่ และพฤติกรรมความสัมพันธ์กับเพื่อน สภาพแวดล้อม จากแนวคิดนี้เองผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สภาพแวดล้อมในคณะเภสัชศาสตร์ประกอบไปด้วย ด้านอาคารสถานที่ อันหมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับบริเวณ อาคารเรียน ห้องเรียน สถานที่พักผ่อน วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านการให้บริการผู้เรียน หมายถึง ลักษณะสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่ จัดให้ผู้เรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัยและความสุขสบาย เช่น บริการวิชาการ การแนะแนว บริการสุขภาพ บริการด้านสวัสดิการ การให้คำปรึกษา บริการด้านประชาสัมพันธ์ ฯลฯ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมความสัมพันธ์ในหมู่นักศึกษา การพบปะสังสรรค์ ความสนใจเข้าร่วมในงานสโมสร ทั้งด้านวิชาการและด้านบันเทิง ฯลฯ ซึ่งงานวิจัยนี้จะทำให้ได้ข้อค้นพบของสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ของคณะเภสัชศาสตร์มีระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในระดับใด ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการศึกษาและจัดประสบการณ์เรียนรู้แก่นักศึกษาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปีพุทธศักราช 2542 ที่สำคัญไปกว่านั้นจะทำให้

ให้คณะเภสัชศาสตร์สามารถปรับปรุงสภาพแวดล้อม เพื่อเพิ่มศักยภาพและส่งเสริมการศึกษา อันเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วิธีการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีคณะเภสัชศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

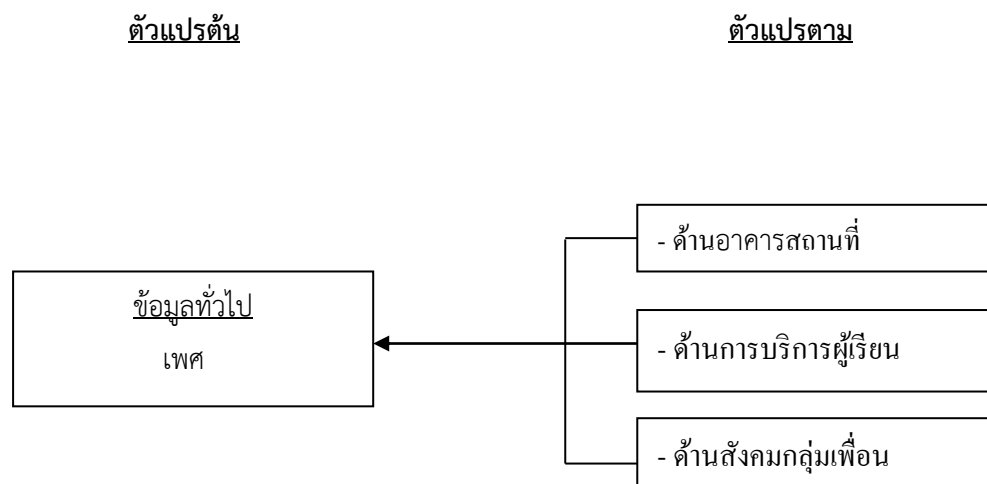
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านความพึงพอใจต่อการให้บริการผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิด

ความพึงพอใจ ต่อสภาพแวดล้อมคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาลงรหัสตัวเลข เพื่อนำไปประมวลผลทางคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ในภาพรวม ด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน วิเคราะห์ข้อมูลด้านบุคคล โดยใช้ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ในภาพรวม ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน จำแนกตามเพศที่แตกต่าง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 - 4.02 อยู่ในเกณฑ์ระดับพอใจมาก ยกเว้น ความเป็นระเบียบและความเหมาะสมในการจัดที่นั่งพักผ่อนภายนอกตัวอาคารในบริเวณคณะเภสัชศาสตร์ ความเพียงพอของจำนวนห้องปฏิบัติการ ความเหมาะสมจุดให้บริการสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ภายในอาคาร ความเพียงพอของจุดบริการน้ำดื่ม ความเพียงพอของจุดทิ้งขยะภายในตัวอาคาร ความเพียงพอของจุดทิ้งขยะบริเวณภายนอกตัวอาคาร ความเป็นระเบียบและความเหมาะสมในการจัดที่นั่งพักผ่อนภายนอกตัวอาคารในบริเวณคณะเภสัชศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.29 - 3.49 อยู่ในเกณฑ์ระดับพอใจปานกลาง

ความพึงพอใจด้านการให้บริการผู้เรียนเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.52 - 3.88 อยู่ในเกณฑ์ระดับพอใจมาก ยกเว้น การรับบริการแหล่งสารสนเทศคอมพิวเตอร์ และ แหล่ง Internet จากห้องคอมพิวเตอร์ การรับบริการกรณีเจ็บป่วย เช่น นำส่งหน่วยพยาบาลหรือโรงพยาบาล การรับบริการข้อมูลและประสานงานการขอทุน รับทราบข่าวสาร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.42 - 3.44 อยู่ในเกณฑ์ระดับพอใจปานกลาง

ความพึงพอใจด้านสังคมกลุ่มเพื่อนเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่าในทุกข้อ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสังคมกลุ่มเพื่อน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.61 - 4.03 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับความพอใจมาก

ความพึงพอใจในภาพรวมทั้งด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.55 - 3.85 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับความพอใจมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในคณะเภสัชศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ พบว่าด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการผู้เรียน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความพึงพอใจด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ความพึงพอใจด้านสังคมกลุ่มเพื่อนของเพศหญิง มากกว่าเพศชาย

สรุปผลและการอภิปราย

จากการสรุปผลของการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ระดับความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ของ นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีคะแนน เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.55 - 3.85 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับความพอใจมาก

ด้านอาคารสถานที่ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ ซึ่ง เป็นสิ่งที่ดีและบ่งบอกได้ว่าความ พึงพอใจในสิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะเป็นแรงสนับสนุน และเกื้อกูลให้ผู้เรียนสนใจเรียนรู้ ส่งผลให้ผลการเรียน ของนักศึกษาดีขึ้น ตลอดจน ลดความเครียดจากการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ โกวิท มัชฌิมา (2550 : 82) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมมีความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพ ใน กระบวนการจัดการเรียนรู้ของบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อมในการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา ช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถความสนใจ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขจากสภาพแวดล้อมที่ดี เช่นเดียวกับ ณรงค์ กาญจนานนท์ (2536 : 25) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนด้วย ผู้บริหาร โรงเรียนที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนเป็นทั้ง คนเก่งและคนดี จึงจำเป็นที่จะต้องมุ่งพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้วยบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี จะช่วยกล่อมเกลารูสติกของบุคคลให้มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน ซึ่ง ความรู้สึกที่ดีต่อกันจะช่วยสร้างความเข้าใจกัน ลดปัญหาความขัดแย้งในการทำงาน ทำให้การบริหารเกิด ความคล่องตัว โรงเรียนจะสามารถพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมี ประสิทธิภาพ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นการศึกษาสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งเป็น สายการศึกษาที่ค่อนข้างหนัก การจัดสภาพแวดล้อมให้ตอบสนองความพึงพอใจของนักศึกษา จะช่วยให้ นักศึกษาผ่อนคลาย อันส่งผลให้เกิดภาวะการเรียนรู้ได้ดี เกิดการพัฒนาด้านการเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนส่งผลต่อสุขภาพอนามัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ และเกิด การพัฒนาด้านคุณธรรม อีกด้วย

ด้านการให้บริการผู้เรียน ระดับความพึงพอใจของอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า นักศึกษารู้สึกยินดี และปลาบปลื้ม ประทับใจต่อการให้บริการด้านต่าง ๆ ของการให้บริการด้านวิชาการ ซึ่งนับเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งของการจัดการเรียนการสอน เป็นการให้บริการแก่นิสิตที่มาติดต่อ ให้ คำปรึกษา แสดงความจริงใจในการบริการด้วยใจบริสุทธิ์ ทั้งผู้ให้บริการ และผู้รับบริการร่วมศึกษาข้อมูล ด้วยกัน การเรียนการศึกษา ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรก็จะบรรลุเป้าหมาย อันส่งผลให้นักศึกษา เรียนรู้ได้ดี อย่างมีความสุข หากคณะเภสัชศาสตร์มุ่งที่จะปรับปรุงการบริการผู้เรียน คงจะต้องพิจารณา เป็นรายข้อต่อไป เพื่อหาแนวทางแก้ไขเช่นกรณีด้าน การรับบริการแหล่งสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ และ แหล่ง Internet จากห้องคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้อยู่ในระดับปานกลาง อาจด้วยเนื่องจากความต้องการใช้ของ นักศึกษาค่อนข้างสูง แม้คณะเภสัชศาสตร์จะมีบริการแหล่งสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ และแหล่ง Internet แต่ในขณะเดียวกันห้องคอมพิวเตอร์ต้องใช้ในการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษาไม่สามารถใช้งานได้ในทันที ที่ต้องการเพราะคณะฯ ไม่มีห้องบริการคอมพิวเตอร์ ที่พร้อมรับความต้องการใช้ตลอดเวลา อันเป็น

ข้อสรุปที่สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนา ได้ว่าในภายหน้าคณะฯ วิชาจะพิจารณาสำรองห้องคอมพิวเตอร์ที่รองรับความต้องการใช้ของนักศึกษาได้ตลอดเวลา โดยไม่ถูกใช้เป็นห้องการเรียนการสอน ซึ่งต่อไปเมื่อมีการวิจัยอีกครั้งตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ภูมิทัศน์ สิ่งแวดล้อมหรือกาลเวลา ผลการวิจัยอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ได้ในปัจจุบันคือระดับความพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ในอนาคตระดับความพอใจ อาจจะสูงขึ้นกว่าเดิม

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ความพึงพอใจด้านสังคมกลุ่มเพื่อนของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับมาก ซึ่งสิ่งแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อนักศึกษาซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญจะช่วยสนับสนุนให้นักศึกษามีความสุขมากขึ้น แม้จะมีภาระการเรียนอย่างหนัก โดยเฉพาะ นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งต้องศึกษาค้นคว้าหนัก ก็จะได้ผ่อนคลายทั้งจากการพบปะสังสรรค์ พูดคุยและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อันส่งผลให้การเรียนรู้เป็นไปด้วยดี ซึ่งก็สอดคล้องกับ นางเยาว์ แก้วกังวาน (2535 : 158) กล่าวว่า บรรยากาศแห่งความเป็นมิตร จะก่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์และความเจริญก้าวหน้าให้ตนเองและสังคม นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความพึงพอใจต่อสังคมกลุ่มเพื่อนในระดับมาก ถือเป็นเรื่องดีที่สังคมกลุ่มเพื่อนไม่มีความขัดแย้งเป็นลักษณะที่เรียนรู้วิชาการร่วมกัน และช่วยคิด ช่วยทำ สนับสนุนและส่งเสริมให้การศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ การเรียนที่ดี นอกจากนี้ยังพบว่างานวิจัยของ อติกันต์ ภูติพิทย์ (2552 : 52) พบว่าผู้ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในคณะเภสัชศาสตร์ ของ นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ พบว่า ด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการผู้เรียน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตพันธ์ พึ่งจิตร (2551 : 110) ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการบริหารงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมภายในภายนอกห้องเรียน ไม่แตกต่างกัน ความพึงพอใจของ นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามเพศ พบว่า ทั้งด้านอาคารสถานที่ และการให้บริการผู้เรียน ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ด้านอาคารสถานที่ นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความรับรู้ถึงบรรยากาศด้านภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ บริเวณคณะเภสัชศาสตร์ในทางที่ดี ทั้งหญิงและชาย ทั้งนี้อาจด้วยเนื่องจากกิจกรรมที่ทำไม่แตกต่างกันเพราะต้องเรียนในสถานที่ตามรายวิชา เช่น การเข้าเรียนปฏิบัติการก็ต้องเรียนห้องปฏิบัติการด้วยกันทั้งชายและหญิง ด้านการบริการวิชาการแสดงให้เห็นว่าผู้รับบริการได้รับบริการอย่างเสมอภาคกันทุกคนไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงและชาย สำหรับความพึงพอใจด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจด้วยเนื่องจาก จำนวนนักศึกษาเพศชาย และหญิง ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีจำนวนแตกต่างกันมาก อันส่งผลให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน

สรุป

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีนโยบายบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อขับเคลื่อน คณะวิชาให้เป็นองค์กรสร้างปัญญาทางเภสัชศาสตร์ระดับนำของประเทศโดยยึดหลัก ธรรมาภิบาล ซึ่ง จากงานวิจัยชิ้นนี้พบว่า ระดับความพึงพอใจของสภาพแวดล้อมในทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ถือเป็น สัญญาณที่ดี จะเห็นได้จากผลการสอบใบประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2552 คณะเภสัชศาสตร์ ได้ร้อยละ 92.74 เป็นอันดับ 1 ของประเทศ ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ดำเนินการตามนโยบายสำเร็จนั้น นอกจากอาจารย์ผู้สอนแล้ว ยังต้องประกอบด้วยสภาพแวดล้อมที่ดี อันเป็นตัวส่งเสริมให้นักศึกษาบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ และสิ่งที่สำคัญที่สุดควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้ง อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ได้ มีส่วนร่วมในการพัฒนา และเพื่อรักษาระดับความพึงพอใจและเพิ่มระดับความพึงพอใจ ซึ่งจะมีผลใน อนาคตต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาและด้านอื่น ๆ ให้พัฒนาดีขึ้นต่อไป ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควร ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมในคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ตลอดไป โดยกำหนดเป็นช่วงระยะเวลา เนื่องจากปัจจุบัน บริบทของคณะฯ และสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป อย่างรวดเร็ว ผลการวิจัยชิ้นนี้อาจตอบใจหทัยและพัฒนาด้านต่างๆ ไม่ได้ตลอดไปหากขาดการวิจัยอย่าง ต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2543 ก.

โกวิท มัชฌิมา. **“การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลื่นรู้
เขต2”** . : ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,
2550.

เฉลิม พรหมคุณาภรณ์ .**“ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทาง
การศึกษา เขตการศึกษา 12 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ”**
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2539.

ชวลิต พุทธิรักษา. **การบริหารงานอาคารสถานที่ เอกสารการสอน ชุดวิชา การจัดการโรงเรียน
ประถมศึกษา หน่วยที่ 9** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526

คณะเภสัชศาสตร์. **รายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2552**. นครปฐม :
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์, 2552.

ณรงค์ กาญจนานนท์. **รายงานการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา**.
กรุงเทพฯ : โรงเรียนเทพศิรินทร์, 2536.

- นงเยาว์ แก้วกังวาล. “ความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาและครูอาจารย์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี”.วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.
- ปณิธิพันธุ์ พึ่งจิตร . “พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดบรรยากาศและ
สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2” .
วิทยานิพนธ์ สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2551.
- ไพฑูรย์ ศรีฟ้า. [ระบบออนไลน์].แหล่งที่มา <http://isc.ru.ac.th/data/ED0000366.doc> /(2554)
- รุ่งนภา รุ่งเรืองศิลป์ “การมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกริก, 2544.
- อดิกันต์ ภูดีทิพย์. “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และพฤติกรรมด้านคุณธรรม
จริยธรรม พื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้
แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน” : สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ, 2552.
- อรรณพ คุณพันธ์. “การสร้างแบบสำรวจสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย” .:วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.